

Procés a la Universitat

El pròxim mes, quatre professors de la Universitat de València seran jutjats per induir S. Almiñana a la insubmissió. Tots cinc poden ser condemnats a quatre anys de presó.

Principis del 91. Eren els temps de la guerra neta. De l'apoteosi bèl·lico-tecnològica concentrada contra el que —deien— era el quart exèrcit més potent del món. Els mitjans de comunicació, sota la batuta de la CNN, asseguraven que les 25.000 tones d'explosius que queien sobre Bagdad i les posicions de l'exèrcit iraquès només afectaven els objectius selectius. Però al campus de les facultats de ciències de la Universitat de València els nombres no quadraven: "25.000 tones són moltes tones —comenta algun estudiant— encara que foren de pedres". En assemblees, els alumnes debaten sobre els interessos i les conseqüències de la guerra del Golf, on l'estat espanyol participa amb presència militar i clara voluntat política de suport a l'exèrcit "aliat".

Santiago Almiñana, en aquell moment estudiant de biològiques i actualment auxiliar de laboratori, troba les últimes peces per tancar el seu particular trencaclosques ideològic i pren una decisió: no farà el servei militar. Fins a aquell moment havia anat ajornant amb les pròrrogues per estudis el moment de prendre postura, però quan ho va fer, va triar el camí més directe, l'únic que li semblava acceptable: la insubmissió. Santiago parla amb alguns dels professors que han expressat públicament la seua oposició a la guerra i als exèrcits en les assemblees convocades durant la guerra del Golf i els demana suport. El tindrà. Rafael Pla, professor del departament de matemàtica aplicada i membre del comitè nacional del PCPV; Vicent Martínez Sancho, professor de física teòrica; Josep Maria Aulló, professor de química-física, i Vicent Tordera, degà en funcions de la Facultat de Biològiques, acorden que secundaran la seua posició amb totes les conseqüències. Ara, tots cinc s'enfronten a un judici on la fiscal Amparo Belén Mata els demana quatre anys de presó menor amb inhabilitació de càrrecs per un delictes relatiu a la defensa nacional.

La autoinculpaació com a protesta. El 10 d'abril del 92, Santiago i dos dels quatre pro-

fessors de la Universitat de València es van presentar davant el jutjat de guàrdia de la capital valenciana. Santiago s'havia d'haver presentat feia dos mesos en la caserna del regiment número 54 de regulars de Ceuta. En un escrit presentat al jutge, Santiago s'autodenunciava per no haver-hi anat i els professors s'autoinculpaven d'haver-lo induït directament a prendre la decisió de negar-se al compliment del servei militar. En els escrits presentats, l'insubmís i els inductors argumentaven que l'existència de l'exèrcit expressava l'acceptació que la violència és una condició inherent a la pròpia societat i consideraven la insubmissió com un dret.

Santiago és militant del Moviment d'Objecció de Consciència i va meditar molt la seua acció abans de convertir-se en un més dels 5.000 insubmisos que hi ha actualment a l'estat espanyol: "No podia fer-me objector perquè no reconec l'autoritat del Consell Nacional d'Objecció de Consciència per a decidir qui és i qui no és objector. Vaig triar la via de la desobediència civil. Autoinculpar-me per tal de donar publicitat al cas i sensibilitzar la societat pel que fa a una norma tan injusta com és l'obligatorietat del servei militar que serveix per legitimar els exèrcits i la guerra".

Aquest cas ha tornat a posar d'actualitat la polèmica sobre la insubmissió, un fenomen que ha sorprès i desbordat el Govern de Felipe González i que ha dividit totalment el poder judicial de manera irreconciliable. Actualment, 114 joves estan empresonats a tot l'estat per haver-se declarat insubmisos, però molts altres han estat absolts per jutges que consideraven la insubmissió un cas de consciència sobre el qual no podien jutjar.

La llei i la consciència. José Luis Calvo Cabello, titular del jutjat penal número 4 de Madrid va absoldre pel març del 92 l'insubmís Inaki Arredondo. En la sentència, el jutge reconeixia que les decisions de la consciència individual eren més importants que les exigències de l'estat. La seua decisió va provocar imme-

Santiago Almiñana ha triat el camí de la desobediència civil. "Sé que puc acabar en presó, però he volgut ajudar a cridar l'atenció sobre la manca d'alguns drets teòrics que en la pràctica no existeixen, com la llibertat de consciència."

diatament una irada resposta del ministre de Justícia, Tomás de la Quadra, que va equiparar la consciència dels insumisos a la dels terroristes. Les seues declaracions van aconseguir que el moviment d'insumissió pujara molts punts en la simpatia de l'opinió pública. Malgrat la forta oposició del Govern, molts jutges han seguit la postura de Calvo Cabello, fins i tot després que el fiscal general de l'estat Eligio Fernández difonguera una circular en la qual recomanava als fiscals que demanaren penes majors de dos anys per als insumisos i s'oposaren a la concessió de llibertat condicional.

El cas de Santiago Alminana respon a aquesta decisió d'endurir la política repressiva contra una oposició ja impossible de controlar. La petició de la fiscal valenciana és, per això, la més dura que s'ha fet mai i arriba també als inductors. Els quatre professors de la Universitat, que han vist traduïts a l'espanyol els seus noms en la petició del fiscal, són acusats d'haver induït Santiago i ser, per això, tan culpables com ell. Per Santiago, aquest és un absurd més dels que planteja la

insumissió: "Perquè ells només opinen, m'indiquen el seu punt de vista i reforcen una decisió que jo ja tenia presa. Són jutjats per això, únicament per expressar les seues idees". Vicent Martínez Sancho, un dels professors, s'expressava en termes molt semblants: "Jo ja no puc ser insumís, però ara resulta que tampoc puc opinar a favor de la insumissió perquè també és un delictes. No puc expressar les meues idees pacifistes, al capdavall les meues idees polítiques, sense acabar davant d'un jutjat. El nostre és un judici polític contra la llibertat d'expressió."

Ni Santiago ni els quatre professors es troben a soles. A més de les associacions antimilitaristes, els departaments de la Universitat de València han començat a pronunciar el seu suport als acusats i prompte ho farà també la junta de govern. La publicitat del cas, una de les majors preocupacions dels encausats, està més que assegurada per a un judici que s'ha convertit en un procés a la Universitat i ha posat de relleu la fragilitat que envolta el dret teòric a la llibertat de consciència i expressió.

Jordi Sebastià